

Література

1. Педагогіка: Навчальний посібник: для студ. вищ. навч. закладів. Н. Є. Мойсеюк. Вид. 5-те, доп. і перероб. Київ: Б.В. 2007. 655 с.
2. Професійна освіта: Словник: Навч. пос. / Уклад. С.У. Гончаренко та ін.; за ред. Н.Г. Ничкало. Київ: Вища школа, 2000. 149 с.
3. Стандарт вищої освіти України перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 01 «Освіта / Педагогіка», спеціальність 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями). URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/11/22/2019-11-22-015-B.pdf>
4. Стандарт вищої освіти України другий (магістерський) рівень, галузь знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальність 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями). URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2020/11/20/015_profesiyna_osvita_mahistr.pdf

Газука Тетяна Анатоліївна,
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
професійної освіти та безпеки життєдіяльності
Національного університету «Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка

Руда Катерина Анатоліївна,
магістр технологічного факультету
Національного університету «Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка

ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ ЗАСОБАМИ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Професійна діяльність педагога вимагає від нього активного та творчого відношення до вирішення завдань професійного навчання учнів. Тому важливо вже у процесі фахової підготовки майбутнього педагога професійного навчання сформувані такі його риси, як: розвиток зацікавленості в самостійному освітньому процесі й рефлексивній позиції в ньому, вміння планувати свою діяльність, здобуття досвіду самостійної творчої діяльності, залучення до активного пошуку й усвідомленого вибору шляхів самореалізації. Ці завдання значною мірою можна вирішувати, упроваджуючи проектну діяльність у навчально-виховний процес підготовки майбутнього педагога професійного навчання.

Доведено, що проектування широко використовується в навчанні. Проектна діяльність реалізується в педагогічній практиці шляхом використання так званого «методу проектів» як дидактичної одиниці, сукупності прийомів, операцій оволодіння певною сферою практичного чи теоретичного знання, тією або іншою діяльністю; шлях пізнання, спосіб організації процесу пізнання [4].

Підґрунтям розвитку творчого потенціалу студентів є методологічний складник процесу проектування. Проектування починається з постановки

проблеми, на розв'язання якої буде націлений проєкт. Варто розрізнити проблему для себе (прогалини в знаннях самого проєктувальника) і проблему проєкту (питання, розв'язання якого необхідне для практики). Після постановки проблеми виділяють об'єкт і предмет проєкту. Наступним кроком є визначення теми проєкту. Вона є результатом індивідуального творчого пошуку й може бути визначена тільки після вибору проблеми, об'єкта та предмета проєкту. Як правило, у темі відображається об'єкт і предмет проєктування. До методологічних характеристик проєкту відносять: актуальність теми, гіпотезу, мету та завдання, методи проєктування, теоретичну і практичну значущість проєкту. Актуальність визначається необхідністю звернення до цієї теми на сучасному етапі, потребою її розроблення в аспекті обраного напрямку проєктування. Гіпотеза – це логічно обгрунтоване припущення автора проєкту, що потребує підтвердження або спростування, істина якого не очевидна. Мету розуміють як бажаний кінцевий результат проєкту. Постановка проєктних завдань передбачає вироблення певної послідовності дій – кроків для досягнення мети, здійснення вибору, шляхів та засобів її досягнення [1].

Отже, закономірним є те, що проєктна діяльність як особливий вид навчальної діяльності, що зумовлений цілями навчання, сприяє розвитку розумових, емоційних і вольових якостей, практичних умінь і навичок студентів.

У своїй структурі проєктна діяльність, як і будь-яка інша, містить мету, мотиви, функції, зміст, внутрішні й зовнішні умови, методи, засоби, предмет, результат та етапи її виконання [2, с.11].

Важливим фактором розвитку творчого потенціалу студентів є мета як важливий структурний елемент проєктної діяльності студентів, що призводить до уявлення кінцевого результату діяльності.

Значну роль у розвитку творчих здібностей студентів відіграє зміст проєктної діяльності, який охоплює дослідницькі підготовчі операції, конструювання майбутнього виробу, практичне виготовлення виробу, оцінку та захист об'єкта діяльності [2].

Зважаючи на психологічні особливості творчого розвитку особистості, проєктна діяльність створює умови для врахування індивідуальних особливостей протікання творчого процесу. Індивідуальність і самостійність мислення реалізується під час вибору теми проєкту, де необхідно вказати на причину (потребу), призначення, сферу використання, принцип роботи (якщо є така необхідність), ступінь значущості. Формулюючи тему проєкту, необхідно вказати назву роботи, її мету (які потреби вирішуються), хто буде використовувати результати. Розрізняють відкриті та закриті формулювання тем проєкту. Відкриті мають більший ступінь свободи в способах вирішення проблеми, дозволяють більше експериментувати, варіювати результат. Закрите формулювання теми передбачає чітке конкретне визначення того, що буде зроблено.

Залежно від отриманих знань, умінь і навичок визначається підсиленість виготовлення та можливості матеріально-технічного забезпечення проєкту, його економічну й екологічну доцільність. Відобразити конкурентноздатність виробу, яка буде залежати не тільки від перерахованих вище вимог, але й від

художнього оформлення та цікавого дизайнерського рішення. У процесі планування діяльності щодо виконання проєкту доцільно розглянути питання вибору та підготовки до роботи інструмента й обладнання, матеріалів та приладдя з точки зору їх оптимальності для отримання результату запропонованої якості.

Загалом робота над проєктом, як і будь-яка творчість, вимагає певного ступеня свободи. З огляду на це автор проєкту має право змінювати послідовність викладу матеріалу, не вносити окремі розділи з рекомендованого переліку або доповнювати те, що може покращити якість роботи.

Проєктна діяльність дозволяє студентам самостійно або в групі виявити себе, максимально випробовуючи свої можливості; спробувати свої сили, використати свої знання, принести користь і показати публічно досягнутий результат.

Отже, проєктна діяльність як основа проєктної технології навчання сприяє розвитку самостійності у формуванні студентами мети майбутньої діяльності та має практичний характер, що зумовлює зміни об'єктивного й суб'єктивного характеру розвитку суттєвих сил особистості студентів.

Література

1. Бондарев П.Б. Проектная деятельность учителя : учебное пособие / П.Б. Бондарев, В.Е. Курочкина / Под общ. ред. П.Б. Бондарева. Краснодар: Гимназия. 2002. №71. 21 с.

2. Методика організації проєктно-технологічної діяльності учнів на уроках обслуговуючої праці: Навч. метод. посібник / Бербец В.В., Дубова Н.В., Коберник О.М. та інші: За заг. ред. О.М. Коберника. Умань, 2003. 92 с.

3. Сидоренко В.К. Проектна методика як основа реалізації особистісно-орієнтованого навчання. *Молодь і ринок*. 2004. №1. С. 19–24.

4. Освітні технології: Навч.-метод. посіб. / О.М. Пехота, А.З. Кіктенко та ін. Київ: А.С.К., 2001. 256 с.

Грибенко Олександр Миколайович,

кандидат історичних наук, викладач соціальних дисциплін

Відокремленого структурного підрозділу

«Професійно-педагогічний фаховий коледж

Глухівського національного педагогічного університету

імені Олександра Довженка»

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ FISHBONE НА ЗАНЯТТІ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ТЕМИ «УКРАЇНЬСЬКА РЕВОЛЮЦІЯ 1917 – 1921 рр. ДЕРЖАВОТВОРЧІ ПРОЦЕСИ»

Характерною рисою нового стандарту є діяльнісний характер, що ставить за мету розвиток особистості студента. Студент сам відкриває знання через зміст навчально-методичного комплексу. Його здатність до саморозвитку та самовдосконалення означає вміння вчитися.

Системно-діяльнісний підхід забезпечує досягнення запланованих результатів засвоєння основної освітньої програми загальної освіти та